IIN KUNTA

KULTTUURIHYVINVOINTISUUNNITELMA 2026-2030

IIN KUNTA

Hyvinvointilautakunta 11.11.2026 § xxx
Kunnanhallitus xx.xx.2026 §xxx
Kunnanvaltuusto xx.xx.2026 §xxx

IIN HYVINVOINTISUUNNITELMA

Toteuttaa Iin kuntastrategian tavoitteita

Lapset ja nuoret

Työikäiset ja ikäihmiset

Virtaa hyvinvoinnille

Yhteydet itsenäisyyteen

Arvokkaat kylät

LIITTEET:

Kulttuuri-hyvinvointi-suunnitelma

Liikuntapaikka-suunnitelma

IIN KUNTA

IIN KULTTUURI-HYVINVOINTI-SUUNNITELMA

Ei lakisääteinen asiakirja, joka kokoaa tietoa kuntalaisten kulttuurihyvinvoinnista.

Liittyy suunnitelmiin:

- Iin kunnan hyvinvointisuunnitelma 2026-2030
- Iin kulttuurikasvatussuunnitelma 2026
- Iin taideohjelma 2027
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma 2024
- Pohteen kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2024-2025

IIN KUNTA

KULTTUURIHYVINVOINTI IIN KUNNASSA

- **Hyvinvointipalvelut**
  - KulttuuriKauppila
  - Iin kirjasto ja Iin kotiseutumuseo
  - Kuivaniemen kirjasto
  - Ii-opisto
  - Tapahtumat ja tilaisuudet
  - Kaikki toimialat mukana
- **Taide osana ympäristöä**
  - Art Ii ja julkinen taide
  - Iin ympäristötaidepuisto
  - Iin Lähde! -puisto
- **Kulttuurin ja taiteen kokeminen yksin ja yhdessä**
  - Ii-kalenteri
  - Kaikukortti
- **Taide ja kulttuuriharrastukset**
- **Kyläkulttuuri:** yhdistys- ja seuratoiminta
- **Arjen kulttuuri:** käsityöt, halonhakkuu, marjastus, metsästys, kalastus ja iiläisten nuorten arjen kulttuuri
- **Yhteinen kulttuuriperintö:** uitto, kansanmusiikki, kalastus, näyttämötaide

IIN KUNTA

TAVOITE

Iissä kulttuurin virrat ulottuvat kaikkiin kyliin ja kuntalaisiin. Taide ja kulttuuri rakentavat hyvinvointia, osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta elämän kaikissa vaiheissa. Ii on kokoaan suurempi, rohkea ja kansainvälisesti tunnettu kulttuuripitäjä. Kulttuuri toimii siltana paikallisuuden ja kansainvälisyyden välillä.

Kuntalaisille tarjotaan asuinpaikasta riippumatta matalan kynnyksen tapoja osallistua lähiluontoa, liikuntaa ja taidetta yhdistäviin kulttuurikokemuksiin.

Valokuva Harri Tarvainen, 2026

VISIO 2030

lissä kulttuurin virrat saavuttavat kuntalaiset kaikilla kylillä. Taide ja kulttuuri on silta laaja-alaiseen hyvinvointiin, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Kokoaan suurempi ja kansainvälisesti tunnettu kulttuuripitäjä.

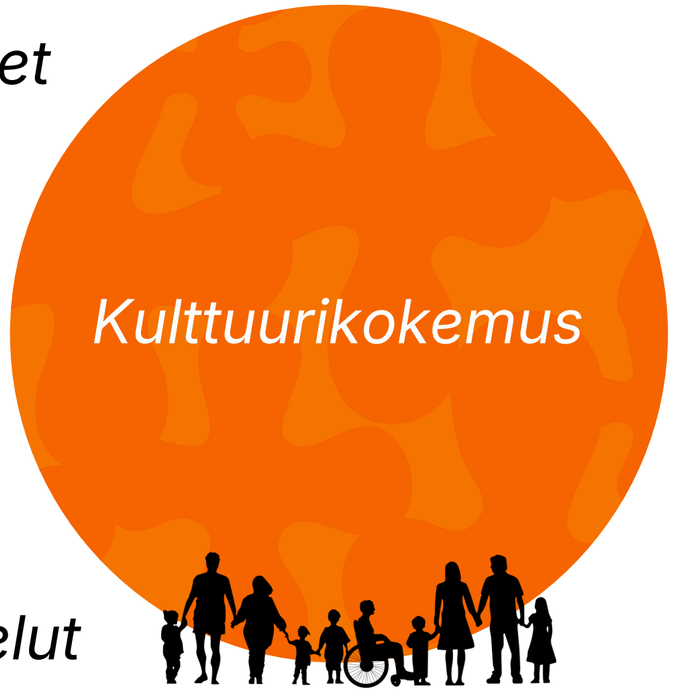
Valokuva Mari Koukkula, 2026

KULTTUURIHYVINVOINNIN VAIKUTUKSET

Kulttuurilla, taiteella ja luovalla toiminnalla on tutkitusti laajoja ja mitattavia positiivisia vaikutuksia ihmisten fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Tätä kokonaisuutta kutsutaan kulttuurihyvinvoinniksi.

Kulttuurihyvinvointi käsitteenä:
Ihmisen yksilöllisesti tai yhteisöllisesti jaettu kokemus siitä, että taide ja kulttuuri lisäävät hyvinvointia ja niiden vaikutukset ulottuvat koko ihmisen elinkaareen.

- *Taide ja kulttuuri osana ympäristöä*
- *Yhteinen kulttuuriperintö*
- *Kulttuuri- ja taideharrastukset*
- *Arjen kulttuuri*
- *Kyläkulttuuri*
- *Kulttuuri-hyvinvointipalvelut*

Tekstin ja käsitteen tausta ja lähteet:
Turun ammattikorkeakoulun Taikusydän-verkkosivusto
Pohteen hyvinvointisuunnitelma 2024

LAPSET JA NUORET TYÖIKÄISET JA IKÄIHMISET

Kunnan tehtävänä on järjestää kaikille asukkaille tasa-arvoisia kulttuuripalveluja, tukea taiteilijoita ja harrastamista, vahvistaa paikallista identiteettiä sekä edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa (166/2019 – laki kuntien kulttuuritoiminnasta).

Kulttuurilla, taiteella ja luovalla toiminnalla on tutkitusti laajoja ja mitattavia positiivisia vaikutuksia ihmisten fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Tätä kokonaisuutta kutsutaan kulttuurihyvinvoinniksi.

Tavoitteet

Kuntalaisille tarjotaan asuinpaikasta riippumatta matalan kynnyksen tapoja osallistua lähiluontoa, liikuntaa ja taidetta yhdistäviin kulttuurikokemuksiin.

Taide ja kulttuuri tuottaa sosiaalista osallisuutta, merkityksellisyyden kokemuksia ja vaikuttaa hyvinvointiin kaikissa elämänvaiheissa, lapsuudesta ruuhkavuosien kautta vanhuuteen.
WHOn raportti, 2019.

TOIMENPITEET

- **Tarjoamme saavutettavaa kulttuuritoimintaa kaikille väestöryhmille**
  - Järjestämme erityisryhmille suunnattua taidetoimintaa.
  - Toteutamme;
    - Iin Taideohjelmaa
    - Iin kunnan Lukutaito-strategiaa
    - Iin taidekoulun opetussuunnitelmaa
    - Iin kulttuurikasvatussuunnitelmalla lasten ja nuorten kulttuuripolkua
  - Ii-opisto järjestää kursseja ja koulutuksia.
  - KulttuuriKauppila tukee kansainvälisyyskasvatusta ja lisää ymmärrystä globaalista yhteisöllisyydestä. Tarjoamme iiläisille ikkunan maailmaan taiteilijoidemme kautta.
  - Vapaa-aikapalvelut järjestää osallistavaa toimintaa kuntalaisille.
  - Hyvinvointipalvelut hyödyntävät ympäristöä ja luontoa palveluiden tuottamisessa eri-ikäisille kuntalaisille.

- **Ympäristön kehittäminen taiteen keinoin**
  - Ylläpidetään saavutettavia hyvinvointipuistoja; Iin ympäristötaidepuisto ja Iin Lähde! -puisto

- **Osallistumme yhteisen kulttuuriperinnön vaalimiseen ja ylläpitämiseen.**

- **Vahvistamme kunnan yhteistyötä kolmannen sektorin, yritysten ja yhteisöjen kanssa mm. neuvostojen, neuvottelukuntien ja foorumien toiminnalla.**

Nykytila 2025

HARRASTAMINEN

Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään viikottain 2025

	OHJATUSTI	ITSENÄISESTI	TAVOITE 2030
4.-5.-luokkalaiset	22%	37%	40%
8.-9.-luokkalaiset	11%	24%	25%
Lukiolaiset	4%	28%	30%

- Iin kunnan kulttuurihyvinvointisuunnitelma valmistuu 2026, ja se päivitetään 2030
- Iin kulttuurikasvastussuunnitelman päivitys 2027
- Iin taideohjelman päivitys 2027
- Iin kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen kouluilla %. Tavoite 100%
- Järjestetään maksuttomia kulttuuritapahtumia kaikille ikäryhmille.

TAVOITE 2030
80 000
KIRJASTON KÄVIJÄT/V
2023: 72 216
2025: 76 966
2030: 80 000

TAVOITE 2030
210 000
KIRJASTON LAINAMÄÄRÄ/V
2023: 190 777
2025: 197 406
2030: 210 000

TAVOITE 2030
100%
JOKAISELLA ASUKKAALLA KULTTUURI-HYVINVOINNIN KOKEMUS/V

IIN KUNTA

Kouluterveyskysely 2025

Tea-viisari Sotkanet.fi

VIRTAA HYVINVOINNILLE

“Luomme puitteet, joissa on mahdollista elää merkityksellistä arkea ja luoda parempaa huomista.”

Kulttuuri, luonto ja liikunnallisuus: lähiluontolupaus, lapset luontoon, liikuntapaikkasuunnitelma 2035

Iin kuntastrategia 2035

Valokuva Mari Koukkula, 2026

Tavoitteet

Kuntalaisille tarjotaan asuinpaikasta riippumatta matalan kynnyksen tapoja osallistua lähiluontoa, liikuntaa ja taidetta yhdistäviin kulttuurikokemuksiin.

TOIMENPITEET

- **Tarjoamme saavutettavaa kulttuuritoimintaa kaikille väestöryhmille:**
  - Järjestämme erityisryhmille suunnattua taidetoimintaa ja tapahtumia, jonka taustalla on Sosiaalisen taiteen residenssitoiminta ja Iin taidekummi-malli
  - Toteutamme “Minä olen taiteilija” -mallia
  - Celia-kirjasto, Kirjaston kotipalvelu, Nepsy-kassit
  - Lukupiirit, kirjailijavierailut, Seniorikinot, Juniorikinot ym.
  - Ii-opiston konsertti- ja näyttelytoiminta
  - Vapaa-aikapalvelut järjestää Iin kunnan juhlia ja tapahtumia.
  - 8. Ik taidetestaajat toiminta
  - Artli-biennaali joka toinen vuosi

- **Ylläpidämme Hyvinvointipuistoja:**
  - Iin ympäristötaidepuisto
  - Iin Lähde! -puisto

- **Toteutamme taidetta liikuntapaikkojen ja luontopolkujen yhteyteen.**
- **Iin kunnassa toteutetaan julkisen taiteen hankkeita mm. taidehankintoja julkisiin rakennuksiin ja rakennettuun ympäristöön. Perustuu Iin kunnan taideohjelman hankintaohjeeseen.**
- **Osallistumme yhteisen kulttuuriperinnön vaalimiseen ja ylläpitämiseen.**
- **Tuemme yhdistyksiä avustuksin.**
- **Vahvistamme kunnan yhteistyötä kolmannen sektorin, yritysten ja yhteisöjen kanssa mm. neuvostojen, neuvottelukuntien ja foorumien toiminnalla.**
- **Kansainvälisyyskasvatus ja globaali yhteisöllisyys on osa kulttuurikasvatusta.**

Nykytila 2025

SAAVUTETTAVA KULTTUURITOIMINTA

- Hyvinvointipuistojen ylläpitäminen. Uusien teosten lukumäärä/v.
- Osallistavien ympäristötaideteosten lukumäärä luontopolkujen ja liikuntapaikkojen yhteyteen kpl/v
- Neuvostojen ja neuvottelukuntien kokousten lkm/v
- Taidetestaus 8. lk. 100% ikäryhmä/v
- Järjestetään maksuttomia kulttuuritapahtumia kaikille ikäryhmille kpl/v
- Kulttuurin osallisuuskyselyt osallistujille ja kuntalaisille kpl/v

TAVOITE 2030
100%

8. LUOKKALAISET TAIDETESTAAJAT

TAVOITE 2030
100%
JOKAINEN OSALLISTUU VÄHINTÄÄN YHTEEN TAPAHTUMAAN

TAVOITE 2030
55 000
AVUSTUKSET YHTEENSÄ
2023: 78 294
2025: 65 808
2030: 55 000

IIN KUNTA

Kouluterveyskysely 2025

Tea-viisari Sotkanet.fi

YHTEYDET ITSENÄISYYTEEN

“Luomme ja innovoimme yhdessä uusia tapoja edistää kestävää elämäntapaa. Pidämme huolta taloudellisesta liikkumavarastamme. Jätämme lapsillemme arvokkaamman perinnön niin sosiaalisesti, taloudellisesti kuin ekologisesti.”

Iin kuntastrategia 2035

Valokuva Harri Tarvainen, 2026

Tavoitteet

Yhteinen kulttuuriperintö on merkittävä osa iiläistä kulttuurihyvinvointia.

Vaalimme iiläistä kulttuuriperintöä kylä- ja uittokulttuuria säilyttämällä ja arjen kulttuuria edistämällä.

Kehitämme luontoympäristöjä, rakennettua ympäristöä, jotka mahdollistavat sosiaalisen ja henkisen ympäristön kukoistamisen.

Kotiseutu on lähiseutusi.

TOIMENPITEET

- Mahdollistamme kuntalaisille omaehtoisen palveluiden käytön mm. Omatoimikirjasto-mallilla.
- Ylläpidämme ja kehitämme kotiseutumuseoita.
- Ii-opisto tukee opiskelijoiden omia tavoitteita ja yksilöllisiä joustavia oppimispolkuja.
- Iiläistä kulttuuriperintöä vaalitaan Ii-opiston kursseilla.
- Vapaa-aikapalvelut järjestää ohjattua nuorisotilatoimintaa sekä retkiä ja loma-ajan toimintaa.
- Tuemme yhdistysten toimintaedellytyksiä avustuksin.
- Edistämme itsenäistä kyläkulttuuria jakamalla tietoa ja osallistumalla aktiivisesti kyläverkostotoimintaan.
- Innostava iiläinen ilmapiiri mahdollistaa ketterät ja luovat kokeilut mm. Keski-aikakaappi, lainattavat soutuvene, rantakiertue ym.
- Juhlimme yhteistä kulttuuriperintöä mm. koulujen juhlissa, Kotiseutuviikoilla ja itsenäisyyspäivän juhlassa.

Nykytila 2025

YHTEINEN KULTTUURIPERINTÖ

II-OPISTO	2023	2025	2030
Lapset ja nuoret 0–19 v.	591	600	550
Työikäiset 20–64 v.	833	841	800
Ikäihmiset 65 +	327	371	450
Ikä ei tiedossa	45	13	-
Netto-opiskelijat yhteensä	1796	1825	1800
Brutto-osallistujat yhteensä	3769	3927	3800

TAVOITE 2030
8 500
IIN OMATOIMIKIRJASTON KÄVIJÄMÄÄRÄ/V

2023: 4790
2025: 7240
2030: 8500

TAVOITE 2030
2 300
KUIVANIEMEN OMATOIMIKIRJASTON KÄVIJÄMÄÄRÄ/V

2023: 2040
2025: 2181
2030: 2300

TAVOITE 2030
8 500
IIN KOTISEUTUMUSEON KÄVIJÄMÄÄRÄ/V

2023: 2051
2025: 2466
2030: 2800

TAVOITE 2030
100
LAINATTAVAN SOUTUVENEEN LAINAMÄÄRÄT/V

IIN KUNTA

Kouluterveyskysely 2025

Tea-viisari Sotkanet.fi

ARVOKKAAT KYLÄT

“Elävät kylät houkuttelevat, kannattelevat ja kasvattavat arvoaan. Rakennamme yhteisöä, johon jokainen kokee kuuluvansa. Kannamme yhdessä erityistä vastuuta lapsista ja nuorista. Kun koko yhteisö pitää huolta, kylät ovat kaikille sukupolville turvallinen, yhteinen koti.”

Iin kuntastrategia 2035

Valokuva Mari Koukkula, 2026

IIN KUNTA

[Iin kuntastrategia 2026]

Tavoitteet

Vahvistetaan kylien elinvoimaa ja kyläläisten osallisuutta. Rakennetaan kulttuuriperintöä ja vahvistetaan alueellista yhteistyötä sekä kylien pito- ja vetovoimaa.

Kehitetään kyliin ja yhteisöihin kulttuuri- ja taidetoimintaa. Toteutetaan kyläresidenssitoimintaa. Aktivoidaan yhteisöjä ja asukkaita. Luodaan yhteistyötä yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen välille. Rakennetaan elävälle kulttuuriperinnölle pohjaavia kulttuurituotantoja ja tapahtumia.

TOIMENPITEET

- Tuemme kyläkulttuurin toimintaedellytyksiä kehittämällä Iin kylien neuvottelukunnan toimintaa mm. kyläturvallisuutta.
- Toteutamme Hyvinvointipuisto-konseptia ulkoilureittien ja luontopolkujen yhteydessä.
- Mahdollistamme kuntalaisille omaehtoisen palveluiden käytön mm. Omatoimikirjasto-mallilla.
- Ylläpidämme ja kehitämme kotiseutumuseoita.
- Ii-opisto tukee opiston toiminnalla kylien elinvoimaisuutta ja vahvistaa kuntalaisten kohtaamisia.
- Vapaa-aikapalvelut järjestää liikkuvaa nuorisotyötä sekä kesäkerhoja kylillä.
- Edistämme ja vahvistamme aktiivista kyläkulttuuria
- Innostava iiläinen ilmapiiri mahdollistaa ketterät ja luovat kokeilut.

Nykytila 2025

KYLÄKULTTUURI

- Ii-opiston kurssien lukumäärä kylillä kpl/v
- Liikkuvan nuorisotyön lkm/v
- Kirjaston kotipalvelun lkm/v
- Kirjaston pop up lkm/v
- Kiertävä kirjasto lkm/v
- Kyläresidessi-indikaattori - toteutuneet taiteilijavierailut kpl/v

TAVOITE 2030
400
LIIKKUVA NUOKKARI OLHAVA-JAKKU-JOKIKYLÄ

2023: 311
2025: 385
2030: 400

TAVOITE 2030
100%

JOKAISELLA KYLÄLLÄ KYLÄN OMIA TAPAHTUMIA

TAVOITE 2030
lkm

KYLIEN MÄÄRÄ JOISSA Ii-opiston KURSSEJA

Meillä kulttuurihyvinvointi syntyy arjen kokemuksista ja parantaa hyvinvointia kaikissa elämänvaiheissa!

IIN KUNTA